

Številka: 018-028/2023-4

Datum: 29. 3. 2023

SKLEP

Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil (v nadaljevanju: Državna revizijska komisija) je na podlagi 20. člena Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (Uradni list RS, št. 43/2011 s sprem.; v nadaljevanju: ZPVPJN) v senatu dr. Mateje Škabar, kot predsednice senata, ter Andraža Žvana in Sama Červeka, kot članov senata, v postopku pravnega varstva pri oddaji javnega naročila »*Oblikovalske storitve za obdobje do 31. 12. 2024*«, ki ga je z vložitvijo zahtevka za revizijo začel vlagatelj Methodyca RX, oglaševalska agencija d.o.o., Dimičeva ulica 16, Ljubljana, ki ga po pooblastilu zastopa Odvetniška družba Marovt in partnerji, d.o.o., Rozmanova 12, Ljubljana (v nadaljevanju: vlagatelj), na podlagi predloga za izdajo sklepa po prvem odstavku 20. člena ZPVPJN, ki ga je vložil naročnik ZAVOD REPUBLIKE SLOVENIJE ZA ŠOLSTVO, Poljanska cesta 28, Ljubljana (v nadaljevanju: naročnik), dne 29. 3. 2023

odločila:

Predlogu naročnika za izdajo sklepa, s katerim se mu kljub vložnemu zahtevku za revizijo dovoli sklenitev okvirnih sporazumov, se ne ugotovi.

Obrazložitev:

Naročnik po postopku naročila male vrednosti izbira stranke okvirnih sporazumov za oglaševalske storitve v sedmih sklopih. Obvestilo o naročilu je bilo na Portalu javnih naročil objavljeno dne 9. 2. 2023, pod št. objave JN000670/2023-W01.

Vlagatelj je dne 24. 2. 2023 (pred potekom roka za predložitev ponudb) vložil zahtevek za revizijo, v katerem predlaga razveljavitev dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila in zahteva povrnitev stroškov postopka pravnega varstva.

Naročnik je s sklepom, številka 4300-8/2023-5 z dne 8. 3. 2023, zahtevek za revizijo zavrnil, Državni revizijski komisiji pa predlagal, da mu dovoli nadaljevanje postopka oddaje javnega naročila in sklenitev okvirnih sporazumov s ponudniki, ki so oddali dopustne ponudbe. Navaja, da se s predmetnim razpisom pokriva obdobje oblikovalskih storitev le od pravnomočnosti odločitve

o oddaji javnega naročila (oziroma odločitve o izbiri strank okvirnih sporazumov) do 31. 12. 2024, zaradi navedenega pa naj Državna revizijska komisija predmetno zadevo tudi prednostno obravnava.

Vlagatelj se je v pripravljalni vlogi, vloženi dne 9. 3. 2023, opredelil tako do navedb naročnika iz sklepa o zavrnitvi zahtevka za revizijo kot tudi do naročnikovega predloga za dovolitev sklenitve okvirnih sporazumov. V zvezi s slednjim povzema določbe 20. člena ZPVPJN in zatrjuje, da naročnik ni navedel nobenih pomembnih niti prevladujočih razlogov, povezanih z javnim interesom, s katerimi bi dokazal utemeljenost predloga. Posledično vlagatelj predlaga zavrnitev predloga in dodaja, da v konkretnem primeru prav tako niso izkazani razlogi za prednostno obravnavo.

Naročnik je Državni revizijski komisiji dne 13. 3. 2023 odstopil dokumentacijo o postopku oddaje javnega naročila in o predrevizijskem postopku, vključno s sklepom o zavrnitvi zahtevka za revizijo, v katerem je, kot že pojasnjeno, (med drugim) predlagal izdajo sklepa, s katerim se mu kljub vložnemu zahtevku za revizijo dovoli sklenitev okvirnih sporazumov.

Po preučitvi spisovne dokumentacije in naročnikovega predloga je Državna revizijska komisija na podlagi 20. člena ZPVPJN odločila tako, kot izhaja iz izreka tega sklepa, iz razlogov, navedenih v nadaljevanju.

ZPVPJN v prvem odstavku 17. člena določa, da lahko naročnik, ne glede na vloženi zahtevki za revizijo, nadaljuje postopek oddaje javnega naročila, ne sme pa skleniti pogodbe, ustaviti postopka javnega naročanja, zavrniti vseh ponudb ali začeti novega postopka javnega naročanja za isti predmet naročanja. Temeljno pravilo ZPVPJN torej je, da lahko naročnik po prejemu zahtevka za revizijo nadaljuje s postopkom oddaje javnega naročila, ne sme pa skleniti pogodbe z izbranim ponudnikom. Le izjemoma lahko naročnik, kljub vložnemu zahtevku za revizijo, sklene pogodbo, in sicer v primerih ter pod pogoji, ki so taksativno navedeni v prvem odstavku 17. člena ZPVPJN, ter v primeru, če to dovoli Državna revizijska komisija na podlagi njegovega predloga (četrti odstavek 20. člena ZPVPJN).

V skladu s četrtem odstavkom 20. člena ZPVPJN Državna revizijska komisija dovoli sklenitev pogodbe v primeru, če po preučitvi vseh pomembnih okoliščin primera in upošteva razmerje med škodljivimi posledicami ugoditve predlogu in koristmi za javni interes ter koristmi za osebe, ki bi lahko bile oškodovane, ugotovi, da obstajajo prevladujoči razlogi, povezani z javnim interesom, vključno z obrambnim in varnostnim interesom, ki zahtevajo, da se predlogu ugodí. Pri tem ZPVPJN izrecno določa, da zgolj ekonomski interesi ne morejo predstavljati prevladujočih razlogov, povezanih z javnim interesom. ZPVPJN hkrati določa, da Državna revizijska komisija naročnikov predlog zavrne, če izvedba naročila ni nujna.

Ker predstavlja možnost iz četrtega odstavka 20. člena ZPVPJN izjemo glede na strogo pravilo o prepovedi sklenitve pogodbe, izjeme pa je treba razlagati ozko, gre ugotoviti, da je možnost sklenitve pogodbe o oddaji javnega naročila pridržana le za res izjemne in glede na konkretne okoliščine posameznega primera posebej utemeljene primere. Ker gre v takšnih primerih za izjemo od splošnega pravila, je dokazno breme glede obstoja okoliščin, ki bi v konkretnem primeru lahko izjemo opravičevale, na strani naročnika. Državna revizijska komisija mora zato pri odločanju o tem, ali lahko naročnik kljub vložnemu zahtevku za revizijo sklene pogodbo o izvedbi javnega naročila, ugotavljati ne samo obstoj javnega interesa za sklenitev pogodbe (saj ta po naravi stvari obstaja v vsakem izvedenem javnem naročilu, s katerim naročniki zadovoljujejo potrebe v javnem interesu in zagotavljajo nemoteno izvajanje javnih storitev), temveč mora ugotavljati tudi posebne okoliščine, ki utemeljujejo takšno odločitev in ki kažejo na dejansko nevarnost resne in nepopravljive škode ter na nujnost njene preprečitve.

Za ugoditev predlogu za sklenitev pogodbe mora naročnik izkazati višjo stopnjo intenzivnosti škodljivih posledic, kot jih s pravilom o prepovedi sklenitve pogodbe iz prvega odstavka 17. člena ZPVPJN predvideva že sam zakon, saj v nasprotnem primeru to pravilo ne bi imelo nobenega pomena. Šele v primeru, kadar obseg škodljivih posledic preseže tisto mejo, ki je že sicer vključena v pravilo iz prvega odstavka 17. člena ZPVPJN, je možno zaključiti, da ne gre več za običajne oziroma pričakovane posledice, temveč za škodljive posledice, kjer je intervencija Državne revizijske komisije v smislu izdaje sklepa po četrtem odstavku 20. člena ZPVPJN nujna.

Navedb v zvezi s škodljivimi posledicami, ki bi jih bilo nujno s takojšnjo sklenitvijo pogodbe o izvedbi javnega naročila oziroma okvirnih sporazumov preprečiti, pa naročnik v obravnavanem primeru ni podal. Naročnik tako ni pojasnil, kakšne posledice bi nastale v primeru neugoditve predlogu za sklenitev okvirnih sporazumov kljub vložnemu zahtevku za revizijo, posledično pa ni mogoče presojati, ali bi v obravnavani zadevi sploh nastopile škodljive posledice, ki bi jih bilo nujno s takojšnjo sklenitvijo okvirnih sporazumov preprečiti in bi zato upravičevale izdajo sklepa v skladu s četrtem odstavkom 20. člena ZPVPJN.

Kot edino okoliščino, s katero utemeljuje predlog za dovolitev sklenitve okvirnih sporazumov kljub vložnemu zahtevku za revizijo, naročnik v obravnavani zadevi navaja (zgolj) obdobje, za katerega se okvirni sporazumi v konkretnem primeru sklepajo. Tako naročnik navaja, da se s predmetnim razpisom pokriva obdobje oblikovalskih storitev le od pravnomočnosti odločitve o oddaji zadevnega javnega naročila (oziroma odločitve o izbiri strank okvirnih sporazumov) do 31. 12. 2024.

Zgolj navedba omenjene okoliščine pa po presoji Državne revizijske komisije ne zadošča za zaključek, da so v obravnavanem primeru podane izredne ali nepredvidljive okoliščine, ki jih s skrbnostjo dobrega strokovnjaka ni bilo mogoče vnaprej predvideti in bi zato upravičevale takojšnjo sklenitev okvirnih sporazumov. Državna revizijska komisija v tej zvezi pojasnjuje, da je naročnik tisti, ki (v okviru zakonskih omejitev) določi obdobje, za katerega se v posameznem primeru sklepajo okvirni sporazumi, na naročniku pa je tudi, da pravočasno prične z aktivnostmi za njihovo sklenitev. Pri tem je okoliščina, da utegne kateri od (potencialnih) ponudnikov uresničiti možnost uveljavljanja pravnega varstva, naročniku vseskozi znana. V tej zvezi gre izpostaviti tudi, da naročnik v konkretnem primeru niti ne zatrjuje, da zaradi vložnega zahtevka za revizijo ne more pravočasno skleniti okvirnih sporazumov ali da ni imel možnosti pravočasno pričeti s postopkom oddaje javnega naročila, s katerim lahko sicer (ob upoštevanju omejitev iz prvega odstavka 17. člena ZPVPJN) nadaljuje kljub vložnemu zahtevku za revizijo, kar le še dodatno potrjuje pravilnost navedenega zaključka.

Državna revizijska komisija ob upoštevanju navedenega ugotavlja, da okoliščine, s katero naročnik utemeljuje predlog za sklenitev okvirnih sporazumov, ni mogoče opredeliti kot nepredvidljive, s tem pa tudi ne kot takšne, ki je s pravočasnim postopanjem ne bi bilo mogoče preprečiti.

V posledici navedenega Državna revizijska komisija zaključuje, da zatrjevana okoliščina ne daje zadostne podlage za sklenitev okvirnih sporazumov kljub vložnemu zahtevku za revizijo, zato obravnavanemu predlogu vlagatelja v skladu s četrtem odstavkom 20. člena ZPVPJN ni bilo mogoče ugoditi.

Na koncu Državna revizijska komisija pojasnjuje še, da je prednostno odločanje v revizijskih postopkih urejeno v 37.a členu ZPVPJN. Ta določa, da Državna revizijska komisija o zahtevkih za revizijo, s katerimi se očitajo kršitve v postopku oddaje javnega naročila, ki se sofinancira iz evropskih sredstev, in v postopku oddaje javnega naročila, katerega ocenjenega vrednost znaša

10 milijonov eurov ali več, ne glede na vir financiranja, odloča prednostno. Ker naročnik niti ne zatrjuje, da bi bil v konkretnem primeru izpolnjen kateri od dveh predpisanih kriterijev, ki vsak zase utemeljujeta prednostno odločanje, tega pa po pregledu zadeve ni ugotovila niti Državna revizijska komisija, je treba zaključiti, da v obravnavani zadevi zakonski pogoji za prednostno odločanje v revizijskem postopku niso izpolnjeni.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz izreka tega sklepa.

Pravni pouk:

Upravni spor zoper to odločitev ni dovoljen.

Predsednica senata:
Dr. Mateja Škabar,
članica Državne revizijske komisije

Vročiti:

- pooblaščenцу vlagatelja,
- naročniku,
- RS MJU.

Vložiti:

- v spis zadeve, tu.